

СЕННЯ СПОЎНІЛАСЯ Б 80 ГАДОЎ КІРЫЛУ ТРАФІМАВІЧУ МАЗУРАВУ

Чалавек легенда. Сказаць так пра Мазурава не будзе перабольшаннем. У час Вялікай Айчыннай вайны — адзін з арганізатараў партызанскага руху на Беларусі. У складаныя пасляваенныя гады шмат зрабіў, каб адрадыць адбудаваную рэспубліку з руін і попелу.

Яго кніга «Незабыўнае» аб барацьбе народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў надзвычай сучасная і сёння — гэта важкі, сумленны і бясспрэчны аргумент супраць усялякіх спроб рэвізаваць мінулае, зрабіць купюры ў гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. У якасці прыкладу — вось толькі некаторыя вытрымкі з гэтай кнігі, жыццяпісу вайны.

«Нашы заданы былі ў тым, каб стварыць падполле, якое б ваявала, распаліць у тыле ворага ўсенародную партызанскую вайну супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў...»
«Сярод матэрыялаў аб зверствах нямецка-фашысцкіх акупантаў уражвае запіс у дзённіку нейкага Эміля Гольца: «28 чэрвеня. На досвітку мы праехалі Баранавічы. Горад зруйнаваны, але не ўсё яшчэ зроблена. Па дарозе ад Міра да Стоўбцаў мы размаўлялі з насельніцтвам моваю кулямётаў. Крыкі, стогны, кроў, слёзы і шмат трупаў. Ніякага спачування ў нас не было. У кожным мястэчку, у кожнай вёсцы пры поглядзе на людзей у мяне свярбязь рукі. Хочацца пастрэляць з пісталета... Спадзяюся, хутка сюды прыедуць атрады СС і зробяць тое, што не паспелі зрабіць мы».

«У выпадках, калі народныя месціўцы трапілі ў абстаноўку, якая патрабавала праявіць самаахвяраванне дзеля выратавання таварышаў, яны прымалі смерць не вагаючыся. Трапляючы ў безвыходнае становішча, калі ўжо нельга выйсці з бою па абставінах ці з-за цяжкага ранення, партызаны стралялі сабе ў сэрца ці, што сустракалася часцей, падпускалі ворагаў бліжэй і ўзрывалі гранату, каб, гінучы, знішчыць больш гітлераўцаў. У гісторыі партызанскай вайны ў Беларусі такіх выпадкаў мноства... Мне нельга прыпісаць неаб'ектыўнасці ў характарыстыцы партызан як воінаў. Я таксама змагаўся на фронце. У верасні 1942 года сам стаў партызанам і стараўся быць такім жа, як і ты я, з кім мне давялося жыць і змагацца на працягу 13-месячнага знаходжання на акупіраванай нямецкімі фашыстамі тэрыторыі роднай Беларусі.

«Галоўнай крыніцай забеспячэння партызан харчаваннем была дапамога насельніцтва... Сяляне звычайна па ўласнай ініцыятыве забяспечвалі іх усім неабходным... Сустракаліся выключэнні з правілаў, праяўленні самавольства. Але яно рэшуча спынялася... Савецкія людзі, што жылі на акупіраванай тэрыторыі, за выключэннем асобных адшчапенцаў, па праву лічылі партызан сваімі абаронцамі, называлі іх народнымі месціўцамі і з радасцю прымалі іх, давалі прытулак і адзенне, кармілі, даглядалі параненых, усяляк дапамагалі ва ўсім. Такім чынам, партызаны мелі своеасаблівы тыл, на які яны абапіраліся, які служыў ім і маральнай, і матэрыяльнай апоран».

Чалавек-легенда... А якім быў К. Т. Мазураў у штодзённым жыцці! Што любіў, а што катэгарычна не прымаў? Дзякуючы чаму ўмеў аб'ядноўваць і згуртоўваць вакол сябе самых таленавітых, самых сумленных людзей! Пра гэта мы гутарым з А. Н. АКСЁНАВЫМ, былым Старшынёй Саўміна Беларусь які на працягу многіх гадоў працаваў побач з К. Т. Мазуравым.

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы